

MÁRIA
HAMZOVÁ

MOTÝL

Obyčajné šťastie

Obyčajné šťastie

Copyright © Mária Hamzová 2016
Design © Motýľ design 2016
Cover photo © Kinga / Shutterstock.com

Vydalo Vydavateľstvo Motýľ
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania 2016
Tlač: NIKARA, Krupina

ISBN: 978-80-8164-102-2

MÁRIA
HAMZOVÁ

Obyčajné šťastie

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Obyčajné krásne šťastie. Prajem všetkým.

Mária Hamzová

ZITA

Otvorila oči. Ešte stále bola všade tma. Ba nie, videla pásik svetla, ktorý k nej prenikal cez škáru. Buchli vchodové dvere, a to bolo znamenie, že bude môcť vyjsť. Pre istotu však ešte chvíľu vyčkávala, až potom odchýlila dvere. Konečne vyšla zo skrine.

Pozrela na kus nábytku, ktorý s nimi cestoval do každého bytu, v ktorom sa usadili, kým si nepostavili tento rodinný dom. Všetko mali nové, len tejto skrine sa Richard nevedel vzdať. Každému hovoril, že je to pamiatka po prababičke. Iba ona vedela celú pravdu. Tam ju manžel zatváral, keď neposlúchala. Takto ju trestal a spôsobovalo mu to zvláštne potešenie.

Snažila sa nepripúšťať si jeho čudné správanie. A časom sa pobyt v skrini naozaj naučila lepšie znášať. Oveľa lepšie ako pred rokmi, keď ju tam šokovanú zatvoril prvýkrát... Ale nikdy sa s tým nezmierila.

Spoza záclony skontrolovala dvor. Nie, Richard určite odišiel, jeho auto tam už nebolo.

Sadla si do kresla a pokrútila hlavou. Nad sebou, nad svojim životom.

Jej rozhodnutie definitívne dozrelo. Nie, takto viac nechce žiť. Nemá prečo. Nemá dôvod viac ostávať pri manželovi. Lebo ak by ostala, celkom určite ju to zničí.

Mobil na stole zadrnčal. Pozrela naň a chytila ho do ruky. Usmiala sa.

Správa od Adriána. So smajlíkom.

Stretneme sa? Chýbaš mi. ☺

Hovorila mu, nech jej podvečer nepíše, ale zrejme nevydržal. Asi mu je smutno. Aj jej. Nevideli sa dva týždne.

Adrián...

Pri srdci pocítila teplo. Teplo zo šťastia. Mala neuveriteľný pocit, tušenie, že jej život sa napriek všetkému konečne na dobré obráti.

Oslobodí sa a...

Adrián je už tiež slobodný. Uplynul mesiac, čo je rozvedený aj na papieri. S takmer dospelými deťmi, ktoré rozpad ich rodiny bez hystérie zvládli a pochopili, a exmanželkou, ktorá už roky hľadala potešenie u iného a konečne nabrala odvalu pokračovať vo svojom živote bez pretváranky, ale zároveň aj bez Adriána.

Hádam nepotrúva dlho a zariadia si život spolu. Ona a Adrián. A snáď podobne a s porozumením ako Adriánovi synovia zvládnu jej odchod od rodiny aj jej dcéra a syn...

Vstala a opäť podišla k oknu. Znova sa zahľadela na prázdnu ulicu.

Nie, viac sa svojím manželom ponížovať nenechá. Toto bola posledná kvapka v pohári jej trpezlivosti a pokory. Toto viac znášať nechce.

Znova pozrela na správu vo svojom mobile. A Adrián a jeho láska k nej jej pri tom určite pomôžu...

IVONA

– Mama, dáš mi nejaké peniaze? – Ivona balila si posledné veci na internát.

Zita sa prekvapila. – Už nemáš?

Ivona strčila nos do tašky. – Nie, už som ich minula.

Zita podišla k dcére. – Ivonka, pozri na mňa.

Ivona pozrela na matku a zľahka sa začervenala. – Čo je, mama?

– To zase pre neho, však?

Ivona sa odvrátila. – Nie, minula som ich sama. Všetko je veľmi drahé.

Zita vzdychla. – Vieš, čo si o tom myslím.

– Viem, že ho nemáš rada, mama, ale ja áno.

– Dcéрка...

– Si voči nemu zaujatá.

– Nie, len vidím to, čo ty nie.

– Nechajme to tak.

– Ivonka...

– Mama, nechcem o tom hovoriť. Viem, aký máš naňho názor, ale mňa nezaujíma. Ty nechceš, aby ma mal niekto rád, aby som bola šťastná.

– Ivonka, nemáš pravdu. Vždy budem rešpektovať človeka, ktorého si vyberieš.

– Ale nerobíš to!

– Nie, lebo Ľuboš sa mi naozaj nepáči. Je priveľký bohém a...

– Nie, nie, nemáš ho rada! Len si na neho vymýšľaš všetko zlé!

– Ivonka, si ešte mladá a...

– Nie! Som dospelá a ty ma nechceš pochopiť a môj výber akceptovať. Milujem ho! Tak sa s tým zmier!

– Miluje aj on teba?

– Samozrejme!

Zita prevrátila oči. – Bodaj by nie. Ale nemyslím, že je všetko tak, ako hovoríš. Mala by si konečne otvoriť oči. Zneužíva ťa, – dokončila opatrne. Nechcela dcéru rozzúriť.

Ivona pozrela na mamu a oči sa jej zaleskli vzdorom.

– Ty nechceš, aby som bola šťastná!

– Tie peniaze potrebuješ pre neho však?

– Nie, pre seba! Tak dáš mi ich? – natrčila Ivona ruku.

– Čo na to povie otec? Minule ti dával peniaze navyše on. A bolo to nedávno.

– Otec ma chápe, len ty nie!

Zita s povzdychom vybrala z kabelky peňaženku.

Konečne Ivona zabuchla za sebou dvere auta. Vydýchla si.

– Čo zase bolo? – pozrel na ňu Ľuboš. Tridsaťročný chudý muž s vysokým čelom a hladkými vlasmi vyčesanými do chvosta.

– Všetko po starom, – zaškrípala zubami Ivona.

– Prečo od nich neodídeš? Len sa ti starajú do života. Si predsa dospelá!

Ivona si zapla pás a nahnevane na neho pozrela. – A kto ma bude živiť, ty?!

Ľuboš pohladkal volant nového luxusného auta.

– Neboj sa, aj to bude. Ale musím mať múzu. Veľmi dobrú múzu, ktorá ma nakopne, a potom urobím výstavu svojich dokonalých obrazov. A peniaze sa mi budú len tak sypať.

– Nehovoril si mi, že ja som tvoja múza? – zaškúlila naňho Ivona.

Ľuboš na ňu pozrel a pobozkal ju na ústa. – Samozrejme, že ty si moja nádherná múza. Už to chce len čas. A budem bohatý, veľmi bohatý. Potom všetci pochopia, kto som. Aj tvoja matka.

– Hm, – zamyslene prikývla mladá žena a pozrela pred seba.

– Veríš mi, však? – Ľuboš na ňu uprel dlhý pohľad.

Otočila sa k nemu a bozk mu vrátila. Usmiala sa. – Samozrejme, že ti verím. Tak už poďme.

Naštartoval auto a vyrazili. Ivona mlčky sledovala krajinu za oknom. Ľuboš na ňu mrkol a pohladil ju po kolene.

– Čo si tak ticho?

– Vážne premýšľam nad tým, že odídem z domu. Už ma to tam nebaví.

– Veď to urob. A ja ťa naozaj užívam, ako hovorím, ver mi.

Ivona vzdychla. – Viem, ale kým študujem, nebudem pokúšať. Musím zmaturovať a nájsť si prácu. Potom budem mať

pokoj aj s našimi. Zatiaľ ich musím poslúchať. Alebo sa aspoň tak tváriť.

– Aj otec do teba rýpe? Aj ten ma neznáša?

– Otec? Ten je vo väčšej pohode. Toho to väčšinou nezaujíma.

– Hlavne, že ti dal auto, – Ľuboš zovrel rukami volant a spokojne pridal plyn. – Toto bol dobrý ťah.

ADRIÁN

Pozoroval, ako sa jej na čele objavila vráska. Sedeli v reštaurácii a dojedali ľahkú večeru. Pohladil ju po ruke. – Nad čím premýšľaš?

– Nad dcérou.

– Čo je s ňou?

– Zase si pýtala peniaze.

– Stále chodí s tým maliarom?

Zita pokrútila hlavou a vzdychla.

– Nerozumiem jej.

Nechcel ju prerušovať. Nezdalo sa mu vhodné, aby zasahoval do záležitostí jej dcéry alebo jej radil. Ale rád jej dal najavo, že sa o jej problémy a starosti s deťmi zaujíma.

– Naozaj neviem, kde má moja dcéra hlavu, kde má srdce, kde má oči. Je od nej o vyše desať rokov starší a nemá vlastne nič. Znova nepracuje a vraj sa musel presťahovať do akéhosi lacného podnájmu, na ktorý mu podľa mňa v poslednom čase prispieva hlavne Ivona.

– Ako žil doteraz?

– Neviem, neviem. A vôbec neviem, ako našiel moju dcéru.

– Teba si zrejme nezíska...

Ostro naňho pozrela.

– Adrián, videla som ho len dvakrát a celkom mi to stačilo.

V tvári svetáctvo a život gombička. Vyzerá, že žije z ruky do úst. Alebo z našich peňazí. Kde sa len tí dvaja stretli... A kde má tá moja Ivona rozum! – Zita zapichla vidličku do zvyšku ryby. – Trápi ma to, trápi... Tolko som jej dohovárala, tolko som sa jej snažila vysvetliť...

– Je dospelá, tak čo?

– Bojím sa, aby si neublížila a aby netrpela. Ale vraj ju nechápem a nechcem, aby bola šťastná.

– Raz by ti to mohla naozaj vyčítať. Že si sa ju nesnažila pochopiť.

– Hovorím jej, že ju chcem pochopiť. Ale nie som slepá. Vidím isté veci lepšie ako ona, – pozrela na Adriána. – Alebo nie? Tebe sa takýto vzťah zdá normálny? Zneužíva ju! Podľa mňa ju nemá ani rád! Len využíva jej mladosť a naivitu!

Znova sa jej dotkol ruky. – Zrejme si skutočne zle vybrala. Je to mladé, pekné a šikovné dievča a malo by si nájsť primeranú známosť. Ale mám pocit, že teraz len hádžeš hrach na stenu.

– Bojím sa o ňu. Aby nevyviedla ešte nejakú ďalšiu hlúposť. Môže otehotnieť a...

– Nemysli na to. Musíš veriť, že sa to nestane.

– Je slepá a hluchá.

– Na niektoré veci musí prísť sama. Neboj sa, dobre to dopadne. Ivona potrebuje čas, aby prišla na to, že sa k nej vôbec nehodí.

Bola Adriánovi vďačná. Že ju počúval, že ju chápal a vnímal jej obavy. Že mu neprekážalo, že ho svojimi starosťami otravuje, ale že ju pri tom chytil za ruku a povzbudivo stisol. A bola mu vďačná aj za slová *neboj sa, dobre to dopadne*.

Zaplatili a vyšli z reštaurácie. Nasadli do jeho auta. Pobožkal ju na ústa.

– Kam ťa odveziem?

– Domov.

– Viem, ale kam?

– Povedala som, že domov, až pred dom.

Prekvapením mu nadskočilo obočie. – Pred dom?!

– Áno, pred dom.

– No teda. A...

– Nie, už sa nebojím, Adrián, už sa ničoho nebojím. Poviem mu to.

Adrián sa oprel o volant. – Prekvapila si ma.

– Ja viem, aj seba. Ale zase nie až tak veľmi. Premýšľam nad tým už dlhšie. Konečne od neho odídem.

– Podľa toho, čo viem, sa to dalo očakávať, ale...

Zita privrela oči. Áno, aj ona mala obavy, ako všetko dopadne. Jej manžel bude zúriť, tým si bola istá, deti to v prvej chvíli určite nepochopia... ale vedela, že musí niečo urobiť. Nejaký krok, nejakú vec, od ktorej by sa odrazila. A prvým krokom bolo jej definitívne rozhodnutie.

– Čo tak zrazu? Chcela si ešte počkať kvôli deťom a...

Prispel k tomu Richard sám. Nie, nemal ju opäť tak ponižujúco zavrieť do tej skrine pred pár dňami, naozaj nemal. Povie mu, že odchádza. Bude to musieť prijať a deti akceptovať.

Doviezol ju až pred bránu. Rozlúčili sa vášnivým bozkom. Adrián nakukol do tmavých okien domu.

– Našťastie, asi nie je u vás nikto doma. Nik, kto by ti ma vyčítal.

– Už mi je to jedno. Poviem, že odchádzam, a život bude iba môj.

– Držím palce. Ale daj si pozor, neviem, či je tvoj manžel človek, ktorý toto prijme tak ľahko.

Adrián Richarda osobne nepoznal, aj keď o ňom počul. A nevedel, čo roky znášala od svojho manžela. Nemienila o svojom ponižovaní nikomu rozprávať. Ani Adriánovi, hoci ho ľúbila a dôverovala mu. Akosi vytušil aj bez toho, že ľahké to zrejme nebude.

– Neboj sa, – odopínala si pás.

– Viem, že to zvládneš, ale daj si naozaj pozor, – zopakoval a pozoroval ju.

– Hádám ma nezabije, – zasmiala sa, ale vnútro jej zovrelo.

Adrián na ňu vážne pozrel. – Viem, že nájdeš vhodnú chvíľu, aby si mu to povedala. Ak si sa teda rozhodla.

– Rozhodla, – povedala pevne a nadýchla sa. – Moja rodina sa s tým bude musieť zmieriť.

– Tak dobre. Budem na teba myslieť. A čím skôr sa ozvi, budem čakať, – znova ju na rozlúčku pobožkal.

Potichu odomkla dvere domu.

– Ahoj, kde si bola? Kto ťa to priviezol? – hlas sa jej ozval za chrbtom a veľmi ju vylakal.

– Tomáš? – chytila sa za srdce a pozrela na syna. – Si doma? Vystrašil si ma.

– Som doma. Kto bol v tom aute?

– Jeden známy.

– Známy?

– Áno, priateľ.

– Priateľ? Ty máš priateľa?!

Zita pozrela na Tomáša. Premýšľala, čo povedať.

– Áno, nemôžem mať známych? Priateľov?

– Je to ten, čo si s ním bola dnes v reštaurácii?

Stislo jej hruď. Tomáš ju tam videl? S Adriánom?!

Pomaly sa vyzula a odložila si ľahký kabátik. Na chodbe zasvietila. Zbadala zvedavú, ale zároveň nahnevanú synovu tvár.

– Kedy? – snažila sa získať čas, ale vedela, že sa jej to nepodarí. Nevedela dobre klamať a vlastne ani nevedela, čím by sa obhájila, ak ju Tomáš s Adriánom naozaj videl. Ako by ich spoločnú večeru vysvetlila. Áno, o tom, že sa rozchádza s manželom, chcela svoje deti informovať, ale najprv sa chcela rozprávať s Richardom. A nie to najprv rozoberať so svojím synom.

– Predsa dnes, – nepopustil vo zvedavosti Tomáš.

– Áno, bola som v reštaurácii na večeri s priateľom. A dovezol ma domov.

– Tak teda naozaj s „priateľom“? – zvláštne zatiahol Tomáš.

– Áno, – dúfala, že syn nezbadá, ako sa červená.

– A otec? Čo na to povie otec?! Čo povie na to, že si bola s nejakým priateľom na večeri? Myslíš, že sa mu to bude páčiť? Zita na chvíľu zaváhala.

– Poviem mu to, neboj sa.

– A čo mu povieš?

Zahľadela sa synovi do očí. V tej chvíli vedela, že ju nepochopí. Že ju nikto v tejto rodine nepochopí.

Jej deti svojho otca zbožňovali. Videli v ňom dokonalého otca, dokonalého človeka, dokonalého pedagóga na vysokej škole, ktorého poznalo pol mesta... Lenže nik ho tak dobre nepoznal ako ona. Každú jeho náladu, malichernosť, krutosť aj bezohľadnosť, jeho chlad aj ješitnosť... roky si toto poznanie nechávala pre seba. Kvôli deťom, kvôli rodine, kvôli okoliu aj kvôli sebe. Akoby tým chcela čo najviac potlačiť sklamanie a bolesť, ktoré prišli krátko potom, čo sa za tohto muža vydala...

– Mama, čo mu povieš? – zopakoval Tomáš hlasnejšie.

– Pravdu, – klamať aj tak nemalo zmysel. Už nedbala na to, že to jej deti nepochopia. Snáď raz... A možno ani nie. Ale ona si za svojím rozhodnutím stála.

– Akú pravdu? – chcel vedieť jej syn viac.

– Že som bola s priateľom. Nie je to tajomstvo.

– Tak naozaj s priateľom?! Vieš, ako to bude vyzeráť?! Akoby si bola s niekým...

Privrela oči a odovzdala sa osudu. – Je to tak, Tomáš. Bola som s niekým, na kom mi záleží. Koho mám rada.

Nech sa to teda dozvie, nech to vie už teraz. Teraz či o pár hodín neskôr... Nemá čo stratiť. Len pochopenie vlastných detí. A v to aj tak na začiatok nedúfala. Možno keby roky netajila to,

čo tajila, možno keby jej deti videli, ako skutočne vyzerá manželstvo ich rodičov, možno by to bolo inak. Chápali by jej krok a určite by ju aj povzbudili. Ale ona ich roky chránila a odpisovala tým samu seba. Aj pred nimi. Možno predsa len príde čas, keď sa všetko dozvedia a pochopia.

– Čo?! Mama, čo to hovoríš?!

– Chcem od otca odísť, Tomáš, – konečne vydala zo seba.

– Čo?!

– Hovorím ti to, čo sa chystám povedať aj otcovi. Odchádzam, chcem žiť sama, bez neho. Vy ste dospelí a...

– Mama, čo hovoríš takéto kraviny?! – vyšplechol Tomáš zúrivo.

– Nie sú to kraviny, myslím to vážne, – povedala pokojne.

– Čo... – Tomáš v ohromení ani nevedel, čo povedať. – To... akože myslíš naozaj vážne?!

– Vážne. Veľmi vážne.

Tomáš sa chytil za hlavu. – To čo si si vymyslela?! Odísť od otca?! Opustiť ho? Rozbiť rodinu?!

– Chcem si zariadiť život podľa seba. Určité veci od vášho otca viac nemienim znášať. Je mi to ľúto, ale je to tak. Opúšťam vášho otca, ale neopúšťam vás. Vždy budete vedieť, kde som, kde ma nájdete. Vás nadovšetko milujem, to veľmi dobre viete. Ale s vašim otcom viac žiť nechcem.

– Mama, uvedomuješ si, čo hovoríš? Chceš opustiť otca? Ty, v tvojom veku?!

– No a? – prekvapene naňho pozrela. – Čo na tom, že nemám dvadsať? Deti mám dospelé, chcem iný život, nie taký ako doteraz. A nie sme v stredoveku. Teraz sa za opustenie manžela neupaľuje.

Tomáš zúrnil.

– Mama, neviem, či dobre chápeš, čo hovoríš. A to, čo plánuješ akože urobiť...

– Je mi to ľúto, Tomáš, určite je to pre teba šok, ale...

– Mama, nehanbíš sa? Ty... ty máš frajera? Milenca?!

Zita sa narovнала. Tieto slová z úst jej syna nezneli ktovieako dobre.

– Je to človek, ktorého mám rada, ktorého si vážim a na ktorom mi záleží.

– Ty, ty... – Tomáš nevedel, čo má na takéto priznanie v rýchlosti povedať. – Máš predsa tolko rokov a... narazíš si nejakého cudzieho chlapa?!

– Nie je cudzí. Pre mňa nie je cudzí. Je mi veľmi blízky.

– A čo otec?! Čo na to hovorí?! Alebo skôr čo na to povie?!

– O Adriánovi zatiaľ nevie, samozrejme. Nevie o ničom.

– Aha! – v Tomášových očiach sa posmešne zablysko. – Takže Adrián!

– Prosím ťa, nehovor mu nič. Poviem mu to sama. Všetko.

– Aha!

– Poviem mu, že sa s ním chcem rozviesť. Čím skôr.

– Čože?! – Tomáš na ňu opäť vyjavene pozeral. – Vy sa chcete rozviesť? Ty chceš naozaj od otca odísť?!

– Áno. Celý čas ti to hovorím, – žasla, ako poníma jej slová jej syn. Nedochádza mu to? To zažíva taký šok?! Zrejme áno, lebo to, čo mu hovorila, nedokázal spracovať. Pretože neprestajne kladol tie isté otázky.

– Ale... ako ti to vôbec napadlo?! Naozaj chceš otca opustiť kvôli nejakému chlapovi?!

– Nielen preto. Už s ním nechcem žiť, – privrela oči a mierne pokrútila hlavou. Čo má Tomášovi povedať?! Ako jeho matku jeho otec roky trápil a znevažoval? Ako sa celé manželstvo pri ňom cítila menejcenná? Ako ju týral?!

Nie, tomuto by Tomáš nikdy neuveril. Svojho otca miluje. Zbytočne dúfala, že by ju mohol pochopiť. Nebol zvedavý na jej pravdu, nebol zvedavý na pravdu o svojom otcovi...

Tomáš sa k nej priblížil. – Mama, vieš, ako sa hovorí ženám, ktoré si počas manželstva nájdú frajera?

Neodpovedala.

Tomáš schmatol z vešiaka bundu, hlasno zahrešil a tresol dverami.

Zita si sťažka vzdychla. Na dušu sa jej skotúlal balvan.

RICHARD

Bola takmer polnoc a Richarda doma stále nebolo. Odložila knižku a zhasla nočnú lampičku. Aj tak nevedela, čo číta. Premýšľala, ako Richardovi oznámi, že sa s ním rozchádza. Že podáva žiadosť o rozvod a ide si zariadiť život po svojom. Chcela to urobiť dnes. Lenže on sa dnes večer doma neukázal. Ako už toľkokrát. Vlastne nikdy nevedela, kedy sa jej manžel vráti z práce domov. Mal veľa mimoškolských aktivít, robil pre mnohé firmy odborné posudky a často chodil na služobné cesty. Bol pracovne veľmi zaneprázdnený a jedna z vecí, ktorá Zite prekážala, bolo aj to, že sa svojej manželke nikdy neunúval oznámiť, že niekam cestuje a na noc nepríde domov.

Za roky manželstva si na to zvykla, ale nepáčilo sa jej to. No popri ostatných veciach by takéto správanie uňho mala pokladať za banalitu.

Zatvorila oči. Mohla to mať za sebou. Z toho, ako mu to povie, ako Richard zareaguje, mala triašku po celý večer. A tiež dúfala, že mu to ešte pred ňou nevyzvoní nevhodným spôsobom Tomáš.

Keď sa na druhý deň vrátila z práce, Richard už bol doma. Nadýchla sa a pobrala sa za ním do pracovne. Bude lepšie, ak to bude mať za sebou čím skôr. Nech viac nepremýšľa nad skladbou viet, ktoré mu predostrie. Nech ďalšie hodiny a dni nezbiera odvahu na to, ako sa pozrie svojmu stále zákonitému manželovi do očí pri priznaní, že už nejaký čas miluje iného

muža a jeho plánuje opustiť. Lebo presne takýmito myšlienkami sa odväčera zaoberá. A už ju unavovali.

Stál pri knižnici a listoval v akejsi knihe.

– Ahoj, – pozdravila ho.

Ani sa nepohol. Akoby ani nezareagoval, že sa vrátila z práce a prišla za ním. Nebolo to nič nové, aj na to bola zvyknutá.

– Richard?

Na chvíľu k nej zdvihol zrak, potom sa znova začítal do knihy. – Čo je?

– Môžem s tebou hovoriť?

– Nemám čas. Neskôr.

– Rada by som s tebou hovorila hneď, ak dovoľíš.

– Počká to.

– Asi nepočká. Ide o nás dvoch.

Na pár sekúnd sa na ňu zahľadel.

– Čo si si vymyslela? Hovorím, že nemám čas.

– Nebude to trvať viac ako päť minút. Alebo ešte menej.

– Čo zasa vymýšľaš... – zlostne pokrútil hlavou, hodil knihu do police a vytiahol ďalšiu.

Uznala, že možno skutočne nemá čas a len ho zbytočne vyrušuje a znervózňuje, ale mala pocit, že pokračovanie ich vzťahu má prednosť pred prácou. Chvíľku pozorovala, ako číta. Ona sa pri ňom akoby premenila na vzduch. Presne takto sa pri ňom často cítila. Ako vzduch. Samozrejma a nepodstatná.

– Chcem odísť, – povedala ticho a snažila sa, aby sa jej nezačnel hlas.

Richard neodpovedal, možno nič nepočul.

– Odchádzam od teba, Richard, chcem sa rozviest', – povedala hlasnejšie.

Trvalo, kým na ňu spod obočia jej manžel pozrel.

– Čo?

– Požiadam o rozvod.

– Čo?! – tváril sa, akoby zle počul.

– Počul si dobre. Chcem sa rozviesť.

Ihneď sa jej ulavilo. Konečne je to vonku. A pravdepodobne skôr, ako mu to zvestoval Tomáš. Richard to vie – a od nej.

Richardovi akoby stále nedochádzalo, čo povedala. – Čo?!

– Podávam žiadosť o rozvod.

Prešla hodná chvíľa, odkedy na seba nepohnute pozerali, akoby sa videli prvýkrát, no potom sa jej manžel hlasno rozosmial, až sa zakláňal.

– Čo, ty sa chceš rozviesť?! Dobre som počul?!

– Presne tak. Chcem sa rozviesť. A počul si dobre.

– Čo ti to napadlo? Kto ti vnukol takúto idiotskú myšlienku?!

– Nechcem viac s tebou žiť.

Jej muž sa dosmial, úškrn z tváre sa mu postupne strácal, až zmizol úplne. – Myslíš to vážne?

– Smrteľne. Do týždňa podám žiadosť o rozvod. Dostaneš zo súdu papiere, tak aby si nebol prekvapený.

Znova sa uchechtol. Odložil knihu nabok a sadol si do kresla za stolom. – Tomu nemôžem uveriť. Tak ty si sa rozhodla, že ma opustíš?

– Áno, Richard.

– Ktorá z tých tvojich kamarátok ti to poradila?!

Vysmieval sa jej, lebo ozajstnú priateľku a dôverníčku ani nemala.

– Alebo to máš z reklamy?

Jeho ironický tón si nevšímala. Aj naň už bola za roky manželstva zvyknutá.

– Premýšľala som nad tým dlho. Aj nad tým, že som to mala urobiť už dávno. Už nemôžem takto žiť, nehnevaj sa. Nechcem.

Richard sa pohojdal v kresle a pohľadovo na ňu pozeral. Mlčal. Aj ona. Nechala ho, nech túto preňho šokujúcu informáciu strávi.

– Priznám sa, – pokýval hlavou, – prekvapila si ma. Toto som nečakal. Toto som skutočne nečakal. Že by si mala tú drzosť opustiť ma. A nielen drzosť, ale aj odvalu. Lebo ty neprežiješ, Zita, bezo mňa jednoducho neprežiješ. Si odo mňa závislá, ty bezo mňa nemôžeš byť, ty ma jednoducho nedokážeš opustiť!

Hrdo zdvihla hlavu. – Budeš prekvapený, Richard, ale dokážem. Urobila som veľkú chybu, že som ťa neopustila skôr. Že som od teba neodišla, kým som bola mladšia, kým boli deti menšie. Ale práve kvôli nim som to možno neurobila skôr. Lebo boli malé. Nechcela som ich zneistiť, nechcela som im brať úplnú rodinu aj otca. Lebo im sa možno nežilo zle. Ale mne áno. Mne sa pri tebe žilo zle, Richard. Bola som pri tebe nešťastná. Roky, celé manželstvo.

Uškrnul sa.

– Zle? Nešťastná?! Nič ti nechýbalo, Zita. Žili sme si ako v bavlnke, a to vďaka mne. Len keby si bývala poslušnejšia.

– Veď to. Urobil si si zo mňa slúžku. A celé roky si ma ponižoval.

– Nie, len som chcel z teba vykresat' poslušnú ženu. Ale ty si bola vždy tvrdohlavá.

– Znevažoval si ma, trápil, trýznil.

– Si len fajnová a precitlivená.

Trpko sa usmiala. Richard si nikdy nič neuvedomí, nikdy si nič neprizná. Napríklad ani to, že tak ako sa k nej roky správal, je doslova obludné. A pre normálnych ľudí neakceptovateľné. Ponižovanie pred ostatnými, každodenný výsmech, zatváranie do skrine... nebude to spomínať, len by sa viac ponížila. Pred sebou aj pred ním. A jeho by to zasa len tešilo. Lebo v tom, ako ju trápil, sa zrejme vždy vyžíval.

– Nie. Asi si ma nikdy nemal rád. Určite. Nemala som sa za teba vydať, Richard. Je to moja chyba. Si môj osudový a životný omyl.